

Brüssel, 13.12.2016
COM(2016) 788 final

2016/0393 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1059/2003 territoriaalsete tüpoloogiate (Tercet)
osas

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Eurostat avaldab mitmes statistikavaldkonnas Euroopa statistikat piirkondlikul tasandil vastavalt määrusele (EÜ) nr 1059/2003,¹ millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS). Selliseid statistilisi andmeid kasutatakse laialdaselt ELi regionaalpoliitikas ning nende põhjal tehakse kindlaks, kas piirkonnad vastavad ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele. Viimasel paaril aastal on Eurostat laiendanud mitme territooriumide tüpoloogia põhjal avaldatava statistika ulatust, sest ELi poliitikakujundajad vajavad selliseid andmeid üha enam seoses ühtekuuluvuse ja territoriaalse arengupoliitikaga. Komisjon on määranud need territooriumide tüpoloogiad koostöös Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooniga (OECD) ning võtnud vastu metoodika nende loomiseks ja haldamiseks. Statistiliste territoriaalüksuste liigitust käsitlevas määruses ei ole nimetatud ega juriidiliselt määratletud selliseid territooriumide tüpoloogiasid, milles määratakse kindlaks ELi linna-, maa-, ranniku- ja/või muud alad ja piirkonnad, kuigi neid kasutatakse juba. See, et need tüpoloogiad ja nende metoodikad on juriidiliselt tunnustamata ning Euroopa statistikasüsteem ei tunnusta neid ametlikult, on probleem, mis tuleb lahendada, et neid tüpoloogiasid saaks pidada tunnustatud, erapooletuteks ja läbipaistvateks statistika tüpoloogiateks.

Käesoleva algatuse peamised poliitikaeesmärgid on järgmised.

1. Tunnustada juriidiliselt Euroopa statistika jaoks kasutatavaid territooriumide tüpoloogiasid, defineerides muu hulgas linna mõiste.

Määrust (EÜ) nr 1059/2003 muutva määrusega integreeritakse territooriumide tüpoloogiad praegusesse statistiliste territoriaalüksuste liigitust käsitlevasse määrusesse. Tänu sellele saab temaatilistes statistikaalastes õigusnormides ja poliitilistes algatustes Euroopa statistika kogumist silmas pidades viidata neile territooriumide tüpoloogiatele ja/või käsitleda poliitikameetmetes konkreetseid territooriume, näiteks linnu, linnapiirkondi, maapiirkondi või rannikualasid. Seepärast hõlmab algatus olemasolevaid territooriumide tüpoloogiasid, mis põhinevad ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 3. tasandil (st linna-maa tüpoloogia, suurlinnade piirkonnad), kohalikel haldusüksustel (nt linnastumise määr, linnad, rannikualad) ja 1 km² suurusel ruutvõrgu tasandil, mida on vaja muude tüpoloogiate arvutamiseks, mis põhinevad rahvastiku jaotusel ja tihedusel võrguruutudes.

2. Sätestada eri territooriumide tüpoloogiate kesksed määratlused ja statistilised kriteeriumid.

Metoodika läbipaistvuse loomiseks ning territooriumide tüpoloogiate ajalise stabiilsuse kindlustamiseks tuleb tüpoloogiate loomise ja ajakohastamise kesksed määratlused ja kriteeriumid käesoleva määruse ja selle rakendussätetega täpselt paika panna. Seda silmas pidades kasutatakse käesolevas algatuses erinevate tüpoloogiate jaoks juba olemasolevaid metoodikaid.

3. Tagada territooriumide tüpoloogiate ühtlane ja läbipaistev kohaldamine ja kasutamine ELi tasandil ja liikmesriikides.

Algatusega püütakse parandada tüpoloogiate võrreldavust ja stabiilsust. Sellel on positiivne mõju Euroopa piirkondliku statistika koostamisele ja levitamisele.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

4. Et viia määrus (EÜ) nr 1059/2003 vastavusse Euroopa Liidu toimimise lepingu uute õigusnormidega, tuleks praegused õigused, mis on komisjonile selle määrusega antud selleks, et võtta kontrolliga regulatiivmenetluse korras selle määruse mitteolemuslike aspektide muutmiseks vastu seda täiendavaid õigusakte, asendada õigusega võtta vastu delegeeritud õigusakte.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesoleva ettepaneku kohaselt tuleks ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust käsitlevasse määrusesse inkorporeerida tüpoloogiad, mis on seotud mitme statistikavaldkonnaga, näiteks regionaalse arvepidamise, tööturu, maaelu arengu, põllumajanduse, turismi, merenduspoliitika ja muuga. Tänu sellele saaks andmeid koondada selgepiiriliste tüpoloogiate alusel. Näiteks oleks võimalik võrrelda SKP-d maapiirkondades ja linnapiirkondades, turistide ööbimist rannikualadel ja muudel kui rannikualadel, tööhõivet/töötust linnastumise määra põhjal ja palju muud.

Selliseid mõisteid nagu linnastumise määr saaks kasutada ka selleks, et esitada ÜRO-le andmeid linna- ja maapiirkondade kohta.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Territooriumide tüpoloogiatel on oluline mõju algatuse „Euroopa 2020“² üldeesmärkide kohasele regionaalpoliitikale. Näiteks ELi ühtekuuluvuspoliitika eesmärk on vähendada ebavõrdsust ELi piirkondade vahel ning edendada majanduskasvu, tööhõivet ja jätkusuutlikku arengut ebasoodsas olukorras olevates piirkondades. Viimasel paaril aastal on rohkem keskendutud tõenditepõhisele poliitilisele sekkumisele ja integreeritumatele territoriaalsetele lähenemisviisidele, mis on vastavuses ELi piirkondade mitmekesisusega näiteks tööhõive, demograafia, vaesuse, hariduse ja majandustegevuse mõttes. Regionaalpoliitikat analüüsides tuleb uurida linna- ja maapiirkondade olulisi erinevusi, mis ei ole kõigi liikmesriikide puhul ühesugused (vt näiteks majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitlevat kuuendat aruannet³) Ühtekuuluvuspoliitikas aastateks 2014–2020 rõhutatakse territoriaalse arengu strateegiaid, mille keskmes on linna- ja maapiirkonnad, aga ka rannikualad. Ühises strateegilises raamistikus⁴ esitatud 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika põhimõtetes rõhutati, et arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu edendavad lähenemisviisid peavad kajastama linnade, linna- ja maapiirkondade ning rannikualade ülesandeid ning võtma arvesse linna- ja maapiirkondade vahelisi seoseid. Linnastumise määra tüpoloogiat kasutati hiljuti määruses (EL) nr 522/2014,⁵ et määrata kindlaks, kes võib saada innovatiivsete meetmete rakendamiseks suuremates ja väiksemates linnades ja eeslinnades Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusi.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Euroopa statistika õiguslik alus on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 338. Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad seadusandliku tavamenetluse kohaselt meetmeid statistika koostamiseks, kui see on vajalik, et Euroopa Liit saaks täita oma ülesandeid.

² http://ec.europa.eu/europe2020/index_et.htm.

³ http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/reports/2014/6th-report-on-economic-social-and-territorial-cohesion.

⁴ ELT L 347, 20.12.2013, lk 320.

⁵ ELT L 148, 20.5.2014, lk 1.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse ettepaneku selles osas, mis ei kuulu ELi ainupädevusse. Omaette tegutsedes ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada kavandatud meetmete eesmärki, st kehtestada territooriumide tüpoloogiate jaoks vajalikud komponendid. ELi tasandil saab ELi õigusaktiga võtta tõhusamaid meetmeid, et kehtestada, koordineerida ja hallata ühtlustatud statistilisi klassifikaatoreid, kaasa arvatud ELi tasandi statistika koostamiseks kasutatavaid territooriumide tüpoloogiaid.

- **Proportsionaalsus**

Algatusega soovitakse muuta ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse praegust määrust ainult nii palju kui hädavajalik. Arvestades, et territooriumide tüpoloogiad peavad statistika ja poliitikakujundamise jaoks olema ametlikult tunnustatud, kavatakse muuta ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse määrust ning inkorporeerida territooriumide tüpoloogiad õigusraamistikku ilma, et muudetakse nimetatud määruse aluspõhimõtteid, struktuuri või mõisteid, mis on heaks kiidetud, toimivad ja mida ei vaidlustata.

Seda võimalust peetakse kõige tasakaalukamaks lähenemisviisiks, mis võimaldab ühest küljest võtta vajalikud meetmed ning teisest küljest piirduda algatuses eesmärkide saavutamiseks vajaliku miinimumiga. Kuna tegemist on olemasolevate tüpoloogiate ja nende komponentide õigusliku kodifitseerimisega ning tüpoloogiate omistamisega tegeleb komisjon (Eurostat), on sellega riiklike statistikaametite jaoks kaasnevad lisakulud tühised ning ettevõtjatele ja kodanikele see lisakulusid kaasa ei too.

- **Vahendi valik**

Kavandatud õigusakt: määrus.

Arvestades ettepaneku eesmärgi ja sisu ning asjaolu, et ettepanek käsitleb olemasoleva määruse muutmist, on kõige sobivam vahend määrus.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Olemasolevad õigusaktid ei sisalda veel tüpoloogiaid ja seepärast on väga keeruline kehtestada ühtlaseks kohaldamiseks ühtseid tingimusi ja neid tagada.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Sidusrühmad, keda käesolev ettepanek mõjutab, on peamiselt liikmesriikide riiklikud statistikaametid. Komisjon (Eurostat) on sealseid eksperte kaasanud juba alates töö väga varastest etappidest ning ettepanekut koostades tuginenud väga paljus nende tagasisidele ja teadmistele.

Mitmel korral konsulteeriti ka piirkondlike andmete peamise poliitikakujundajast kasutaja – komisjoni regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadiga (DG REGIO), kes andis samuti väärtuslikku tagasisidet.

Arvestades, et käesolev ettepanek on sisult tehniline, ei peetud teiste organite kaasamist vajalikuks.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Tüpoloogiate mõisted töötati välja Eurostati, DG REGIO ja Teadusuuringute Ühiskeskuse (nemad andsid olulise tehnilise panuse) ning OECD tihedas koostöös, mille käigus koondati hulk varem olemas olnud mõisteid ja nende erinevaid meetodikaid.

Ka OECD kasutab statistika ja analüüsimise jaoks ühtlustatud tüpoloogiaid.

- **Mõjuhindang**

Mõjuhindangut ei tehtud, sest ettepanekul ei ole märkimisväärsed majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid tagajärgi ning samuti ei põhjusta see ettevõtjatele ega kodanikele täiendavat koormat. Algatuse peamine eesmärk on täiendada ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse praegust määrust elementidega, mis on vajalikud võtmaks arvesse statistika koostamiseks kasutatavate territoriaalsete klassifikaatorite viimase aja arengut.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Kui territooriumide tüpoloogiad kodifitseeritakse ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse määruks, tähendab see, et neid ei ole vaja määratleda ega selgitada muudes konkreetsetes õigusaktides, näiteks linnade või maapiirkondade arengut käsitlevates õigusaktides. See lihtsustab ja ühtlustab linna- ja maapiirkondade arengut ja merenduspoliitikat käsitlevaid õigusakte.

- **Põhiõigused**

Käesolev ettepanek ei mõjuta põhiõigusi.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Kuigi tüpoloogiaid ei ole juriidiliselt tunnustatud, kasutatakse neid juba, ning seepärast ei ole kavas koostada eraldi rakendamiskavasid või järelevalvesätteid. Tüpoloogiatega kindlaksmääramise ja avaldamise kord on põhimõtteliselt järgmine.

Komisjon (Eurostat) teeb tüpoloogiatega omistamiseks vajalikud arvutused, kui rahvastiku jaotuse ja tiheduse kohta ruutvõrgu ruutudes saadakse uusi andmeid. Tavaliselt toimub see pärast rahvaloendust. Igal aastal võib teha väiksemaid ajakohastusi konkreetsete liikmesriikide kohta, et võtta arvesse nende liikmesriikide kohaliku või piirkondliku struktuuri muutumist.

Pärast seda, kui komisjon (Eurostat) on teinud esialgsed arvutused, jagab ta tulemusi liikmesriikidega. Liikmesriigid võivad tulemusi kontrollida või muuta, lähtudes näiteks konkreetsetest geograafilistest asjaoludest.

Pärast seda, kui tulemustes on liikmesriikidega kokku lepitud, avaldab komisjon (Eurostat) need eraldi veebisaitidel.

Tüpoloogiatega ühtlustamiseks tuleb kehtestada ühtsed tingimused. Komisjonil peaksid olema õigused teha seda tüpoloogiatega rakendamiseks rakendusaktidega.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepanekuga ei muudeta ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse määruks laialdaselt vastuvõetud ja toimivat olemust ning seega piirduvad muudatused miinimumiga, mis on selle eesmärkide saavutamiseks vajalik.

Määruse (EÜ) nr 1059/2003 mõningate sätete muutmise või asendamise ettepanek tehakse järgmistel põhjustel:

– Artikkel 1

Uus artikkel 1 laiendab ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse määruse reguleerimiseset, lisades territooriumide tüpoloogiaid ja nende arvutamiseks vajalikud statistilised ruutvõrgud, mis põhinevad rahvastikujaotusel ja -tihedusel ühes võrguruudus. Samuti selgitatakse selles artiklis selliste kohalike haldusüksuste ülesandeid ja märgendamist, mille märgendamine ei ole ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse praeguses määruuses järjekindel (nt „ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse komponendid“ ja „väiksemad haldusüksused“).

– Artikkel 2

Artikli 2 lõige 5 jäetakse välja. Selles lõikes viidatakse teatisele, mis tuli esitada 2005. aastaks ehk kaks aastat pärast seda, kui esialgne ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse määrus oli 2003. aastal jõustunud. Seega on see aegunud.

– Artikkel 3

Artikli 3 lõiget 4 kohandatakse Lissaboni lepinguga kasutuselevõetud uute institutsionaalsete menetlustega (kontrolliga regulatiivmenetlus asendatakse delegeeritud õigusaktidega).

Lõike 5 viimane lause jäetakse välja, sest selles küsimuses ei ole komisjonile enam vaja volitusi anda.

– Artikkel 4

Artiklis 4 sätestatakse kohalikud haldusüksused. Lisaks selgitatakse ja lihtsustatakse edastamisnõudeid käsitlevaid sätteid. Varem esines neist arusaamisel ebajärjekindlust.

Lisaks muule antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse määruse III lisas esitatud kohalike haldusüksuste nimekirja.

– Artikkel 4a

Lisatakse artikkel 4a, et võtta piirkondade ja alade territooriumide tüpoloogiate arvutamise alusena kasutusele statistilised ruutvõrgud, mida haldab ja mille avaldab komisjon (Eurostat).

– Artikkel 4b

Uues artiklis 4b kirjeldatakse tüpoloogiaid ning antakse komisjonile rakendamisvolitused nende ühtlase kohaldamise ühtsete tingimuste kehtestamiseks.

– Artikkel 5

Uue artikliga 5 muudetakse sõnastust ja lausestust selgemaks ja lihtsamaks. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse määruse I lisas esitatud ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust.

– Artiklid 7 ja 7a

Artiklit 7 ajakohastatakse, et viidata pädevale komiteele, kes abistab komisjoni rakendusaktide vastuvõtmisel, ning artiklis 7a käsitletakse delegeeritud volituste kasutamist vastavalt institutsioonidevahelisele parema õigusloome kokkuleppele.

– Artikkel 8

Artikkel 8 jäetakse välja. Selles artiklis oli sätestatud, et 2006. aastal, st kolm aastat pärast seda, kui esialgne ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse määrus oli 2003. aastal jõustunud, tuli esitada aruanne selle määruse rakendamise kohta. Seega on see aegunud.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1059/2003 territoriaalsete tüpoloogiate (Tercet) osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 338 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1059/2003³ on kehtestatud ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (*Nomenclature of territorial units for statistics* ehk NUTS), et võimaldada ühtlase piirkondliku statistika kogumist, koostamist ja levitamist ELis.
- (2) Sihipärasema poliitikakujundamise nimel on komisjon koostöös OECD-ga määratlenud hulga territoriaalseid tüpoloogiaid, mille abil liigitada statistiliste territoriaalüksuste liigitust käsitleva määrusega loodud statistilisi üksusi.
- (3) Euroopa statistikasüsteemis juba kasutatakse neid tüpoloogiaid, eeskätt linnastumise määra, kaasa arvatud linnade mõiste määratlust, et määrata kindlaks, kes võib saada innovatiivsete meetmete rakendamisel suuremates ja väiksemates linnades ja eeslinnades toetust Euroopa Regionaalarengu Fondis⁴.
- (4) Tüpoloogiad tuleb kodifitseerida, et oleks võimalik kehtestada territooriumiliikide üheselt mõistetavad määratlused ja tingimused, mis tagaks ühtlase ja läbipaistva kohaldamise ning tüpoloogiate stabiilsuse. See peaks toetama Euroopa statistika koostamist ja levitamist.
- (5) Selleks, et arvutada territooriumide liigid ja omistada need asjaomastele piirkondadele ja aladele, tuleks kasutada statistilise ruutvõrgu süsteemi, sest need põhinevad rahvastiku jaotusel ja tihedusel ühe ruutkilomeetri suuruses võrguruudus.

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

⁴ ELT L 148, 20.5.2014, lk 1.

- (6) Selgemaks tuleks muuta ka mitmeid kohalike haldusüksuste (LAU) vähemolulisi aspekte, et lihtsustada terminikasutust ja LAU nimekirjade liikmesriikidest komisjonile (Eurostatile) toimetamise mehhanisme.
- (7) Selleks, et teha muudatusi vastavalt muudatustele asjaomastes liikmesriikides, tuleks komisjonile anda õigus võtta vastavalt aluslepingu artiklile 290 vastu õigusakte määruse (EÜ) nr 1059/2003 I lisas esitatud ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse, II lisas esitatud olemasolevate haldusüksuste loetelu ja III lisas oleva kohalike haldusüksuste loetelu muutmiseks. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega⁵. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (8) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühtsed tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused territooriumide tüpoloogiate kohaldamise ning aegride suhtes, mille liikmesriigid peavad komisjonile esitama, kui ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust muudetakse. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁶.
- (9) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1059/2003 vastavalt muuta,
- ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1059/2003 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Article 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus, et võimaldada ühtlase piirkondliku statistika kogumist, koostamist ja levitamist ELis erinevatel territoriaalsetel tasanditel.
2. Ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus on sätestatud I lisas.
3. Artiklis 4 osutatud kohalikud haldusüksused täiendavad ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust.
4. Artiklis 4a osutatud statistilised ruutvõrgud täiendavad ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust. Nende abil arvutatakse rahvastikupõhised territooriumide tüpoloogiad.

⁵ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

5. Artiklis 4b osutatud liidu territooriumide tüpoloogiad täiendavad ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust territoriaalüksuste liikide määramisega.

(2) Artikli 2 lõige 5 jäetakse välja.

(3) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt.

(a) Lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Olemasolevad haldusüksused, mida ühises statistiliste territoriaalüksuste liigituses kasutatakse, on sätestatud II lisas. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 7a, et muuta II lisa lähtuvalt asjaomastest muutustest liikmesriikides.“

b) Lõike 5 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Teatavate mittehalduslike üksuste suhtes võidakse siiski teha erandeid nendest piirmääradest eriliste geograafiliste, sotsiaal-majanduslike, ajalooliste, kultuurilise või keskkonnaolude tõttu, eeskätt saarte ja äärepoolseimate alade puhul.“

(4) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Article 4

Kohalikud haldusüksused

1. Igas liikmesriigis jagatakse ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 3. tasand kohalike haldusüksustega veel üheks või kaheks territoriaalsete üksuste tasandiks. Vähemalt üks kohalike haldusüksuste tasand peab olema artikli 3 lõikes 1 määratletud ja III lisas nimetatud haldusüksus. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 7a, et muuta III lisas esitatud kohalike haldusüksuste nimekirja lähtuvalt asjaomastest muutustest liikmesriikides.

2. Iga aasta esimese kuue kuu jooksul edastavad liikmesriigid komisjonile (Eurostatile) kohalike haldusüksuste nimekirja eelmise aasta 31. detsembri seisuga ning märgivad ära kõik muutused ja selle, millisesse ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 3. tasandi piirkonna juurde need kuuluvad. Teabe edastamiseks kasutavad nad komisjoni (Eurostat) nõutavat elektroonilist vormingut.

3. Komisjon (Eurostat) avaldab kohalike haldusüksuste nimekirja oma veebilehel spetsiaalses alajaotises hiljemalt iga aasta 31. detsembriks.“

(5) Lisatakse järgmised artiklid 4 a ja 4b:

„Artikkel 4 a

Statistilised ruutvõrgud

Komisjon haldab liidu tasandi statistiliste ruutvõrkude süsteemi ja avaldab selle oma veebilehel spetsiaalses alajaotises. Statistilised ruutvõrgud peavad vastama komisjoni määruses (EL) nr 1089/2010⁷ sätestatud nõuetele.

Artikkel 4b

⁷

Komisjoni määrus (EL) nr 1089/2010, 23. november 2010, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ seoses ruumiandmekogumite ja -teenuste ristikasutatavusega (ELT L 323, 8.12.2010, lk 11).

Liidu territooriumide tüpoloogiad

1. Komisjon haldab liidu tüpoloogiad, mis koosnevad ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse, kohalike haldusüksuste ja ruutvõrkude tasandi territoriaalüksustest, ja avaldab need oma veebilehel spetsiaalses alajaotises.

2. Ruutvõrkudel põhinev tüpoloogia kehtestatakse 1 km² suuruse võrguruudu täpsusega järgmiselt:

- „linnakeskused“,
- „linnaklastrid“,
- „maapiirkondade võrguruudud“.

3. Kohalike haldusüksuste tasandil kehtestatakse järgmised tüpoloogiad:

a) linnastumise määr (DEGURBA):

- „linnapiirkonnad“:
- „linnad“ või „tiheasustusega alad“,
- „väikelinnad ja eeslinnad“ või „keskmise asustustihedusega alad“,
- „maapiirkonnad“ või „hõreasustusega alad“;

b) funktsionaalsed linnapiirkonnad:

- „linnad“ ja nende „töölkäimispiirkonnad“;

c) rannikualad:

- „rannikualad“,
- „muud kui rannikualad“.

Kui liikmesriigis on kohalike haldusüksuste tasandeid rohkem kui üks, konsulteerib komisjon (Eurostat) liikmesriigiga, et määrata kindlaks kohaliku haldusüksuse haldustase, mida kasutatakse tüpoloogiate määramiseks.

4. Ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 3. tasandil kehtestatakse järgmised tüpoloogiad ja märgendid:

a) linna-maa tüpoloogia:

- „valdavalt linnapiirkonnad“,
- „vahepealsed piirkonnad“,
- „valdavalt maapiirkonnad“;

b) suurlinnatüpoloogia:

- „suurlinnapiirkond“,
- „muu kui suurlinnapiirkond“;

c) rannikutüpoloogia:

- „rannikupiirkonnad“,
- „muud kui rannikupiirkonnad“.

5. Komisjon sätestab rakendusaktidega ühtsed tingimused nende tüpoloogiate ühtlaseks kohaldamiseks liikmesriikides ja liidu tasandil. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 7 osutatud kontrollimenetlusega.“

(6) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt.

(a) Lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse muudatused võetakse vastu artiklis 3 sätestatud kriteeriumide põhjal kalendriaasta teises pooles kõige varem iga kolme aasta järel. Kui liikmesriigi asjaomases haldusstruktuuris toimuvad olulised ümberkorraldused, võib ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse muudatusi vastu võtta ka lühemate ajavahemike järel.

Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 7a, et muuta I lisas esitatud ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust lähtuvalt asjaomastest muutustest liikmesriikides. Alates esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmisele järgneva teise aasta 1. jaanuarist põhinevad piirkondlikud andmed, mida liikmesriigid komisjonile (Eurostatile) saadavad, muudetud ühisel statistiliste territoriaalüksuste liigitusel.

(b) Lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kui ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust muudetakse, edastab asjaomane liikmesriik komisjonile (Eurostatile) uueks piirkondlikuks jaotuseks vajalikud aegread juba edastatud andmete asendamiseks.

Komisjon sätestab rakendusaktidega aegride ja nende pikkuse ühtsed tingimused, võttes arvesse nende esitamise teostatavust. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 7 osutatud kontrollimenetlusega.

Aegread esitatakse enne lõikes 4 osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmisele järgneva neljanda aasta 1. jaanuari.“

(7) Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

„Article 7

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa statistikasüsteemi komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.“

(8) Lisatakse artikkel 7 a:

„Artikkel 7 a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta käesolevas artiklis sätestatud tingimustel vastu delegeeritud õigusakte.

2. Artikli 3 lõikes 4, artikli 4 lõikes 1 ning artikli 5 lõikes 4 osutatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise volitused antakse komisjonile määramata ajaks alates [*Publications Office: please insert exact date of entry into force of the Regulation*].

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõikes 4, artikli 4 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 4 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon iga liikmesriigi määratud ekspertidega vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud 13. aprilli 2016. aasta paremat õigusloomet käsitlevas institutsioonidevahelises kokkuleppes.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 3 lõike 4, artikli 4 lõike 1 või artikli 5 lõike 4 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub ainult juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti neile teatavakstegemist esitanud vastuväiteid, või enne selle tähtaja möödumist, kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.”

(9) Artikkel 8 jäetakse välja.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja